

ОНО НАЈВАЖНИЈЕ

Живео једном један чудака који је изгубио- оно „најважније“. Био је веома богат, имао све што се може поседовати, што човек себи може приуштити: а опет, није имао нешто чему, чак, није могао ни име наденути. Он је тако много могао, он је скоро све смео; али, није знао чему се може стремити, живот му се чинио бесмисленим и мртвим. Ништа га није радовало, постепено је његово богатство за њега постојало неиздрживо бремене. Тада је отишао једној старици која је своју мудрост гајила у пећини уснутих, огњених планина и испричао јој о својој несрећи.- Запути се у широки свет- рекла му је старица- поиђи оно „најважније“; све док га не пронађеш, живиће за тебе бити несрећа и мучење!

Несрећник се запутио у потрагу.

Та бајка ми падне на памет када помислим на савремени свет и његову духовну кризу. Како је човечанство богато добрима ниже врсте! И постаје све богатије. Простор као да је побеђен, ваздух освојен, тајанствена својства материје биће откривена и савладана; добиће се немогуће, зачуће се што се није чуло. Сви нови инструменти, сва средства и могућности биће човеку предати у власт. Али, недостајаће оно најважније.

„Како“ земаљског живота се развија без застоја, успешно. Али, „зашто“ се из земаљског живота неприметно изгубило. Да, неприметно: било је довољно само неколико столећа духовне изгубљености. То је као да човек који пати од расејаности игра шах и изгради за себе далековид, сложен план, остаривши га само до половине; одједном- заборавља он на свој план. „Предивно! Али, због чега сам све то предузимао? Шта сам ја, уствари, тиме хтео?“

Већини савременика ово питање и не пада на памет. Они ништа не знају о том „зашто“ у животу, као што не примећују ни да су неухитиви. Код њих не само да нема никаквог одговора они не примећују ни само одсуство тог одговора. Изгубљено би, можда, било и нађено, али би зато требао најпре приметити губитак; само тада несрећа постаје одстрањива, само тада су потраге могуће. Треба се присетити научно-природних и техничких проналазака последњег столећа. Пара, електрика, динамит, култура бактерија, гас, армирани бетон, авион, радио: следи, можда, цепање атома и ко зна шта још. Само по себи – то је довољно и прдовољно да би се саздало нешто велико. Излаз на таквим путевима претпоставља свеобухватно окрићену, далековиду, циљну свест, огромну духовно-васпачу силу умећности. Живот без смисла постаје опаснији него икада. Могућности градње могу да постану инструменти свеопштег разрушења. Сами по себи, они нису ни „добри“ ни „рђави“; они су само моћна, неодређена „могућност“ концентрисања потенције – слично потписаном сведочанству о пуномоћима која остају неиспуњена по ставкама; то је, посматрано с тачке гледишта опасности- вулкан, огњена планина, непредвидива и својевољна у свему.

Савремено човечанство мора да буде верно, мора интуитивно да осети – „куда“ оно иде, „зашто“ су му дате те могућности, „како“ треба да употреби, да примени све то, да се стваралачки пут не би претворио у пут руине. Оно би, такође, морало знати да је само духовно укорењен, благородно- чежњив, дисциплинован човек, у стању да не злоупотреби ту концентрисану потенцију. Је ли дозвољено детету да се игра барутом? Није ли судбина, ако ученик чаробњака призива духове од којих он сам не зна како да се избави? Шта се добије ако хрпица

„завојевача света“, лишених духовних корена и природно разузданих, почне баратати интрументаријем савремене хемије, технике и науке о бактеријама? Несрећа савременог човека је велика: њему недостаје оно најважније- смисао живота. Он мора да се упути у потрагу. И, док не пронађе оно најважније, несреће и опсаности ће га пратити све чешће и чешће... Док се не врати откривењу Христа и не почне га поново исповедати.

Аутор: Иван Александрович Иљин